

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DWST-WSST-JD-0401-13/12

Warszawa, 2012 – 12 - 3

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

R. Reich
W. Olszowski
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 4. 12. 12
nr 10061 podpis. *M*

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 3. 12. 12.
nr 5463 podpis. *Borusewicz*

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Pana Jarosława Wojciecha Obremskiego – Senatora RP z dnia 9 listopada br. (Nr BPS/043-20-818/12) w sprawie wysokości wstępnych kwot części oświatowej subwencji ogólnej na 2013 rok uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 166 ust. 1 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, późn. zm.) zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez jednostkę samorządu terytorialnego jako zadania własne. Do obowiązkowych zadań własnych wykonywanych przez jednostkę samorządu terytorialnego należą sprawy związane np. z edukacją publiczną. Zadania oświatowe związane z zakładaniem, prowadzeniem, dotowaniem oraz utrzymaniem przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych finansowane są z dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jednym z dochodów samorządów terytorialnych jest część oświatowa subwencji ogólnej.

Stosownie do art. 27 i art. 28 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.) sposób ustalania subwencji oświatowej jest wprost przesądzony ustawą, a kwota subwencji określana jest corocznie w ustawie budżetowej. Podstawą działań zmierzających do zaplanowania w kolejnych latach budżetowych środków ujmowanych w części oświatowej subwencji ogólnej stanowi przepis art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. W świetle powyższego, kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części

oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2013 przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 27 września br. w części 82 - *Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego*”, dział 758 - Różne rozliczenia, rozdz. 75801 - *Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego* została zaplanowana kwota **39.511.053 tys. zł.** Jest ona wyższa w stosunku do kwoty części oświatowej subwencji ogólnej uwzględnionej w ustawie budżetowej na rok 2012 (38.711.095 tys. zł) o **799.958 tys. zł, tj. 2,1%**, a w stosunku do przewidywanego wykonania subwencji w roku 2012 o 349.958 tys. zł, tj. o 0,9%.

Wzrost planowanej na rok 2013 kwoty części oświatowej subwencji ogólnej w stosunku do kwoty subwencji z roku bazowego (2012) związany jest ze skutkami przechodzącymi podwyżki wynagrodzeń nauczycieli o 3,8 % wdrożonej od września 2012 r. oraz skutkami prognozowanych zmian w liczbie i strukturze etatów - w podziale na stopnie awansu zawodowego - nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem skutków wzrostu składki rentowej w 2012 r. Powyższy wzrost uwzględnia również zadanie związane z finansowaniem kosztów prac komisji egzaminacyjnych powoływanych przez JST w związku z awansem zawodowym nauczycieli. Kalkulacja wzrostu subwencji odnosi się do danych o liczbie etatów nauczycieli pozyskiwanych z Systemu Informacji Oświatowej, do którego sprawozdają się wszystkie JST oraz wysokości wynagrodzeń średnich na poszczególnych stopniach awansu.

Podziału subwencji oświatowej – po odliczeniu rezerwy ustawowej – między gminy, powiaty i województwa samorządowe dokonuje się według kryteriów ustalonych przez ministra właściwego ds. oświaty i wychowania, zgodnie z zasadami przyjmowanymi w rozporządzeniu w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku.

Powyższy podział uwzględnia zakres realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, z uwzględnieniem w szczególności typów i rodzajów szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez jednostki, stopni awansu zawodowego nauczycieli oraz liczby uczniów i wychowanków w tych szkołach i placówkach oświatowych, z wyłączeniem zadań związanych z dowozem uczniów,

zadań związanych z prowadzeniem przedszkoli ogólnodostępnych i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi oraz zadań związanych z prowadzeniem innych form wychowania przedszkolnego według zasad określanych corocznie w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (art. 28 ust. 5 i 6).

W celu doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do nich wysokości subwencji rozporządzenie uzależnia tę wysokość od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag dla wybranych kategorii uczniów (wychowanków) i określonych typów i rodzajów szkół oraz wskaźnika korygującego, uwzględniającego stopnie awansu zawodowego nauczycieli. Zastosowanie tego wskaźnika umożliwia przekazanie relatywnie wyższych kwot części oświatowej subwencji ogólnej do tych jednostek samorządu terytorialnego, w których udział etatów nauczycieli o najwyższych stopniach awansu zawodowego w relacji do ogólnej liczby etatów nauczycieli jest wyższy niż średnio w skali kraju, co przekłada się na poziom ponoszonych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego wydatków na wynagrodzenia nauczycieli. Ponadto w algorytmie uwzględnia się również specyfikę szkół i placówek ze względu na koszty kształcenia np. szkolnictwo zawodowe, sportowe, medyczne, artystyczne, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, szkolnictwo specjalne itp., czego wyrazem są dodatkowe wagi stosowane w odniesieniu do uczniów ww. szkół i placówek, które podwyższają kwotę subwencji przypadającą na ucznia.

Kwota standardu finansowego „A”, czyli kwota subwencji oświatowej przypadająca na jednego ucznia przeliczeniowego, jest swoistym, kalkulacyjnym bonem oświatowym na ucznia, jednolitym dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, ustalany co roku. Użyte w algorytmie pojęcie ucznia przeliczeniowego oraz wartości wag odpowiadają średnim statystycznym, podczas gdy rzeczywiste zróżnicowanie jednostkowych kosztów funkcjonowania poszczególnych szkół, nawet szkół tego samego typu w tej samej jednostce samorządu terytorialnego, wynika z bardzo wielu szczegółowych przyczyn.

Planowana na rok 2013 dla Miasta Wrocławia kwota części oświatowej subwencji ogólnej wynosi 483.886.979 zł. Należy podkreślić, że liczba uczniów przeliczeniowych w szkołach i placówkach prowadzonych/dotowanych przez Miasto Wrocław w roku szkolnym 2012/2013 (97.817) w stosunku do roku 2011/2012

(93.177) spadła o 4,7%, a kwota przypadająca na ucznia rzeczywistego w stosunku do 2012 r. wzrosła o 7,44%.

Jednocześnie warto zauważyć, że budżet państwa obecnie nie subwencjonuje wszystkich kosztów funkcjonowania sieci szkolnej ukształtowanej decyzjami lokalnych władz samorządowych. Natomiast algorytm jest jedynie metodą statystyczną podziału subwencji i nie może uwzględniać wszystkich lokalnych problemów występujących w jednostkach samorządu terytorialnego oraz w poszczególnych szkołach i placówkach, bowiem zatraciłby swój uniwersalny charakter. Głęboko zindywidualizowane decyzje podejmowane przez organy samorządowe, determinujące łączny skutek finansowy zadań oświatowych, w zasadniczy sposób różnicują te skutki w poszczególnych samorządach sprawiając, iż w części jednostek samorządu terytorialnego subwencja oświatowa jest równa wydatkom, w innych jest mniejsza, a w jeszcze innych subwencja oświatowa wystarcza na szereg innych wydatków niż wydatki bieżące w oświacie.

Odnosząc się do zagadnienia ewentualnych zmian zapisów ustawy Karta Nauczyciela uprzejmie informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej stoi na stanowisku, że zmiany ustawy – Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.), wymagają przedyskutowania i wypracowania konkretnych rozwiązań z zainteresowanymi środowiskami. Celem nadrzędnym winno być podniesienie jakości kształcenia oraz dobro uczniów.

Do działań podjętych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej należy organizacja spotkań przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających nauczycieli oraz korporacji jednostek samorządu terytorialnego, których przedmiotem jest status zawodowy nauczycieli. Rozmowy powinny prowadzić do wypracowania takich zmian w ustawie – Karta Nauczyciela, które będą wynikiem kompromisu stron dialogu społecznego i zapewnią wysoką jakość kształcenia, a jednocześnie umożliwią samorządom efektywne zarządzanie siecią i infrastrukturą szkolną.

Z pozdrowieniami

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Jakubowski
PODSEKRETARZ STANU